

# 1. Veranderingen in (commentaren van) de Spelregels Zitvolleybal

In 2026-2027 zijn er wijzigingen in de commentaren van de Spelregels van indoorvolleybal ingevoerd. De meeste aanpassingen in de commentaren van de Spelregels Zitvolleybal komen hieruit voort.

~~Doorgestreept~~ is verwijderd. **Rood** is nieuw.

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (in kader) 1.4.4-com1<br><br>De libero vervangingen mogen plaatsvinden via de zijlijn van de achterzone en via de achterlijn zolang de vervangingen voor de scheidsrechters zichtbaar blijven.                                                                                                                   | <b>Verwijderd</b><br><br><del>De libero vervangingen mogen plaatsvinden via de zijlijn van de achterzone en via de achterlijn zolang de vervangingen voor de scheidsrechters zichtbaar blijven.</del>                                                                                                                   | Dubbel commentaar.<br>Stond al bij 19.3.2.7-com1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| (in kader) 4.2.1-com3<br><br>Indien de teamleden, anders dan de coach, staan nabij hun spelersbank verliezen zij het recht om te communiceren met de spelers in het speelveld. Indien ze dit toch doen, dient de 1e scheidsrechter dit te bestraffen met een officiële waarschuwing (als dit de eerste keer is). | <b>Verwijderd</b><br><br><del>Indien de teamleden, anders dan de coach, staan nabij hun spelersbank verliezen zij het recht om te communiceren met de spelers in het speelveld. Indien ze dit toch doen, dient de 1e scheidsrechter dit te bestraffen met een officiële waarschuwing (als dit de eerste keer is).</del> | In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal.<br>Commentaar verwijderd.<br><br>Wijziging visie in nationale competitie.<br>Spelregel 5.2.3.4 wordt gerespecteerd.<br><br><i>“De coach mag evenals de andere leden van het team aanwijzingen geven aan de spelers in het speelveld.”</i><br><br>In de nationale competitie mag elk teamlid staan <u>nabij</u> hun spelersbank. Het verbod voor staande teamleden om aanwijzingen te geven, is opgeheven.<br>Maar de coach blijft wel de enige die aanwijzingen staand/lopend langs de <i>zijlijn</i> mag geven. |

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Toelichting                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>4.3.1-com1</p> <p>Het dragen van een hoofddeksel is niet toegestaan. Een haarband of iets dergelijks wordt niet als een hoofddeksel beschouwd. Een uitzondering wordt gemaakt voor het spelen met een hoofddoek en lange broek indien de speelster aangeeft moslima te zijn. De lange broek moet voldoen aan de bestaande kledingvoorschriften (kleur en nummer).</p> | <p>4.3.1-com1</p> <p>Het dragen van een hoofddeksel is niet toegestaan. Een haarband of iets dergelijks wordt niet als een hoofddeksel beschouwd. Een uitzondering wordt gemaakt voor het spelen met een hoofddoek en lange broek <b>om religieuze redenen, indien een speelster dit aangeeft</b>. De lange broek moet voldoen aan de bestaande kledingvoorschriften (kleur en nummer).</p> | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Aanpassing commentaar.</p> <p>Een speelster mag spelen met hoofddoek en lange broek om religieuze redenen, ongeacht welke religie.</p>          |
| <p>(in kader) 5.2.3.2-com1</p> <p>De coach mag op elke willekeurige plaats op de spelersbank zitten.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>(in kader) 5.2.3.2-com1</p> <p>De coach mag, <b>evenals de andere teamstafliden en de spelers die niet aan het spel deelnemen</b>, op elke willekeurige plaats op de spelersbank zitten.</p>                                                                                                                                                                                             | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Verduidelijking tekst n.a.v. veelgestelde vraag.</p> <p>In de nationale competitie mag elk teamlid op elke plaats op de spelersbank zitten.</p> |
| <p>7.4-com3</p> <p>Het scheidsrechtersteken om aan te geven dat een speler op het moment van service buiten het speelveld zit, is de betreffende lijn aanwijzen T11(22). Het is noodzakelijk daarna ook de betreffende speler aan te wijzen.</p>                                                                                                                         | <p>7.4-com3</p> <p>Het scheidsrechtersteken om aan te geven dat een speler op het moment van service buiten het speelveld zit, is <b>opstellingsfout T11(13)</b> en de betreffende lijn aanwijzen T11(22). Het is noodzakelijk daarna ook de betreffende speler aan te wijzen.</p>                                                                                                          | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Correctie.</p>                                                                                                                                  |
| <p>(in kader) 12.5.1-com1</p> <p>De spelers van het team aan service mogen de serveerder of de baan van de bal niet door een individueel of groepsscherf aan het zicht van de tegenstander onttrekken.</p>                                                                                                                                                               | <p><b>Verwijderd</b></p> <p><del>De spelers van het team aan service mogen de serveerder of de baan van de bal niet door een individueel of groepsscherf aan het zicht van de tegenstander onttrekken.</del></p>                                                                                                                                                                            | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Commentaar verwijderd.</p> <p>De regels omtrent schermen zijn gelijkgetrokken voor elk niveau.</p>                                              |

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Toelichting                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (geen)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p><b>12.5.2-com2</b></p> <p>In het kader van 'fair play' mogen teams spelregel 12.5.2 niet gebruiken om een 'opzettelijk scherm' te vormen.</p> <p>Elke handeling van spelers waarmee zij de intentie tonen om te schermen, wordt beschouwd als 'opzettelijk scherm'. Voorbeelden hierbij zijn spelers die duidelijk groeperen met de intentie om te schermen, of een speler die zijn handen boven het hoofd houdt.</p>                                                                                              | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Nieuw commentaar.</p> <p>Wijziging interpretatie schermen FIVB. De intentie om te schermen is verboden.</p> <p>Dit commentaar vervangt alle oude commentaren die bij 12.5.3 in het kader stonden.</p> |
| <p>(in kader) 12.5.3-com1</p> <p>Een speler of groep spelers van het team aan service maakt een scherm door op het moment van de service de armen te bewegen, zich zijdelings te bewegen tijdens het uitvoeren van de service, of door bij elkaar te gaan zitten en hierdoor de serveerder of de baan van de bal aan het zicht van de tegenstander te onttrekken totdat de bal de passeerruimte is gepasseerd. Als een van beide onzichtbaar is voor het ontvangende team, dan is er sprake van een scherm.</p> | <p><b>Verwijderd</b></p> <p><del>Een speler of groep spelers van het team aan service maakt een scherm door op het moment van de service de armen te bewegen, zich zijdelings te bewegen tijdens het uitvoeren van de service, of door bij elkaar te gaan zitten en hierdoor de serveerder of de baan van de bal aan het zicht van de tegenstander te onttrekken totdat de bal de passeerruimte is gepasseerd. Als een van beide onzichtbaar is voor het ontvangende team, dan is er sprake van een scherm.</del></p> | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Commentaar verwijderd.</p> <p>Zie toelichting bij <b>12.5.2-com2</b>.</p>                                                                                                                             |

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Toelichting                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>(in kader) 12.5.3-com2</p> <p>Het is door het serverende team niet toegestaan om tijdens de service dicht bij elkaar te gaan zitten. Er moet ten minste een armlengte tussen de spelers onderling zitten. Dit “schermen” is pas fout als de bal over de spelers die dat scherm vormen heen wordt geserveerd.</p> | <p><b>Verwijderd</b></p> <p><del>Het is door het serverende team niet toegestaan om tijdens de service dicht bij elkaar te gaan zitten. Er moet ten minste een armlengte tussen de spelers onderling zitten. Dit “schermen” is pas fout als de bal over de spelers die dat scherm vormen heen wordt geserveerd.</del></p> | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Commentaar verwijderd.</p> <p>Zle toelichting bij <b>12.5.2-com2</b>.</p>          |
| <p>(in kader) 12.5.3-com4</p> <p>Bovendien mag ook geen scherm worden gevormd door een zogenaamde omgekeerde piramide. Dit is ook pas fout als de bal over de spelers die de piramide vormen heen wordt geserveerd.</p>                                                                                             | <p><b>Verwijderd</b></p> <p><del>Bovendien mag ook geen scherm worden gevormd door een zogenaamde omgekeerde piramide. Dit is ook pas fout als de bal over de spelers die de piramide vormen heen wordt geserveerd.</del></p>                                                                                             | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Commentaar verwijderd.</p> <p>Zle toelichting bij <b>12.5.2-com2</b>.</p>          |
| <p>(in kader) 12.5.3-com3</p> <p>Wanneer teamleden met hun handen hun hoofd beschermen (handen achter hun hoofd gevouwen) maar zij niet dicht bij elkaar zitten en ook tenminste een armlengte uit elkaar zitten, is dit toegestaan.</p>                                                                            | <p>12.5.3-com3</p> <p><b>Om veiligheidsredenen mogen spelers hun hoofd beschermen met de handen achter het hoofd gevouwen. Zij dienen zich zodanig te positioneren dat dit niet opgevat kan worden als een ‘opzettelijk scherm’.</b></p>                                                                                  | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Tekstuele aanpassing commentaar.</p> <p>Zle toelichting bij <b>12.5.2-com2</b></p> |

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                                                                              | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (geen)                                                                                                                                                                                            | <p><b>12.5.3-com1</b></p> <p>De 1e scheidsrechter heeft het recht om een team preventief te waarschuwen (adviseren) tegen 'opzettelijk schermen' vóór ieder fluitsignaal voor toestemming van de service. Indien het serverende team zich niet corrigeert, moet de 1e scheidsrechter het 'opzettelijke scherm' direct afbluiten op het moment dat de serveerder de bal raakt bij de uitvoering van de service. Dit 'opzettelijke scherm' wordt dan beschouwd als servicefout conform regel 12.6.1.</p> | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Nieuw commentaar.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>(in kader) 15.10.3.1-com1</p> <p>De coach, of bij diens afwezigheid, de aanvoerder in het speelveld, vraagt een spelerwissel aan bij de scheidsrechter door het maken van het wisselteken.</p> | <p>(in kader) 15.10.3.1-com1</p> <p><b>Bij wedstrijden met één scheidsrechter is het volgende van toepassing:</b></p> <p>De coach, of bij diens afwezigheid de aanvoerder in het speelveld, vraagt een spelerwissel aan bij de 1<sup>e</sup> scheidsrechter door het tonen van het wisselteken.</p>                                                                                                                                                                                                    | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal.</p> <p>Wijziging visie in nationale competitie m.b.t. definitie aanvraag spelerwissel.</p> <p>In alle wedstrijden die geleid worden door twee scheidsrechters, wordt de definitie van de wisselaanvraag van spelregel 15.10.3.1 gehanteerd. (Wisselspeler betreedt speelklaar de wisselzone).</p> <p>2e scheidsrechter dient pas te fluiten op het moment dat de wisselspeler speelklaar in de wisselzone komt om de wisselaanvraag te erkennen. Coach hoeft geen wisselteken te tonen.</p> <p>Bij wedstrijden met slechts één scheidsrechter blijft het tonen van het wisselteken door de coach, de definitie van de wisselaanvraag.</p> |

| Oude tekst 2025-2026 | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (geen)               | <p>(in kader) 15.10.3.3-com1 en 15.10.3.3-com2</p> <p>Op het moment dat de spelerwissel wordt aangevraagd, kan de 1e scheidsrechter de wisselaanvraag erkennen, ook als de wisselspeler(s) nog niet speelklaar de wisselzone hebben betreden.</p> <p>De 1e scheidsrechter kan de spelerwissel pas toestaan, nadat de wisselspeler(s) speelklaar de wisselzone hebben betreden én de coach de spelerwissel heeft aangevraagd.</p>                                                                                    | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Nieuw commentaar.</p> <p>Verduidelijking interpretatie wisselprocedure bij wedstrijden met één scheidsrechter.</p> <p>Er wordt vermeden dat de coach gestraft wordt met weigering spelerwissel, wanneer hij de bedoeling heeft om juist z.s.m. de 1<sup>e</sup> scheidsrechter te attenderen van zijn intentie om te wisselen door z.s.m. het wisselteken te tonen, terwijl de wisselspeler misschien nog niet in de wisselzone klaarstaat.</p> |
| (geen)               | <p>(in kader) 15.10.3.2-com1</p> <p>Bij wedstrijden met één scheidsrechter is het volgende van toepassing:</p> <p>Indien de wisselprocedure onnodig lang wordt verlengd, kan de 1<sup>e</sup> scheidsrechter de spelerwissel weigeren en een maatregel voor spelophouden opleggen. Een voorbeeld hierbij is wanneer het te lang duurt, voordat de wisselspeler speelklaar de wisselzone betreedt, nadat de coach de spelerwissel heeft aangevraagd. Dit is ter beoordeling van de 1<sup>e</sup> scheidsrechter.</p> | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Nieuw commentaar.</p> <p>Dit commentaar vervangt spelregel 15.10.3.2 bij wedstrijden met één scheidsrechter.</p> <p>Spelregel 15.10.3.2 neemt aan dat de wisselaanvraag het betreden van de wisselzone door de wisselspeler is.</p> <p>(Omdat er bij wedstrijden met één scheidsrechter een andere definitie van de wisselaanvraag wordt gehanteerd, is spelregel 15.10.3.2 hierin niet van toepassing)</p>                                     |

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>17.1.1-com1</p> <p>Merkt de scheidsrechter de blessure pas op na afloop van de rally, dan moet hij de situatie beoordelen. Heeft de blessure invloed gehad op het spel van het betreffende team, dan wordt dubbelfout gegeven. Had de blessure geen invloed, dus heeft het team in feite gewoon doorgespeeld of had het team gewoon kunnen doerspelen, dan wordt geen dubbelfout gegeven. Bij dit laatste kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie dat een speler de bal hard op zijn hoofd kreeg en hierdoor wat "dizzy" werd, maar de bal daarna rechtstreeks naar tribune, plafond of iets dergelijks ging en dus voor het team niet meer speelbaar was.</p> | <p>17.1.1-com1</p> <p><del>Merkt de scheidsrechter de blessure pas op na afloop van de rally, dan moet hij de situatie beoordelen. Heeft de blessure invloed gehad op het spel van het betreffende team, dan wordt dubbelfout gegeven. Had de blessure geen invloed, dus heeft het team in feite gewoon doorgespeeld of had het team gewoon kunnen doerspelen, dan wordt geen dubbelfout gegeven. Bij dit laatste kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie dat een speler de bal hard op zijn hoofd kreeg en hierdoor wat "dizzy" werd, maar de bal daarna rechtstreeks naar tribune, plafond of iets dergelijks ging en dus voor het team niet meer speelbaar was.</del></p> <p>In geval van een blessure dienen de scheidsrechters het spel stil te leggen, ALLEEN als de speler een overduidelijke verwonding (of bloedende wond) heeft opgelopen, én er een duidelijk gevaar bestaat voor verder letsel voor de speler zelf, teamgenoten of de tegenstander.</p> | <p>In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Nieuw commentaar.</p> <p>Commentaar is in lijn gebracht met FIVB Casebook en Refereeing Guidelines &amp; Instructions.</p> <p>‘Invloed op het spel’ is geen criterium voor het affluiten voor blessure. Nadruk ligt op veiligheid.</p> |

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                                                                                                                                   | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Toelichting                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 17.2-com2<br><br>Als er een 2e bal binnen de lijnen van het <u>speelveld</u> komt moet altijd worden afgefloten en moet dubbelfout worden gegeven. Het maakt niet uit waar de bal het speelveld binnenkomt.                                            | <b>Verwijderd</b><br><br><del>Als er een 2e bal binnen de lijnen van het speelveld komt moet altijd worden afgefloten en moet dubbelfout worden gegeven. Het maakt niet uit waar de bal het speelveld binnenkomt.</del>                                                                                                                                                                                                                      | In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Commentaar verwijderd.<br><br>Komt niet meer overeen met FIVB Casebook.                                                |
| 17.2-com3<br><br>Als er een 2e bal de <u>speelruimte</u> binnenkomt, bepaalt de 1e of 2e scheidsrechter of dat hinder oplevert voor een van de teams. Als dat het geval is moet ook hier de rally worden afgefloten en moet dubbelfout worden gegeven. | 17.2-com2<br><br>Als er een 2 <sup>e</sup> bal de <b>speelruimte (of het speelveld)</b> binnenkomt, bepaalt de 1 <sup>e</sup> of 2 <sup>e</sup> scheidsrechter of dat hinder <b>en/of gevaar</b> oplevert voor een van de teams. Als dat het geval is, moet de rally worden afgefloten en moet dubbelfout worden gegeven.<br><b>Als het geen invloed heeft gehad op het resultaat van de rally, is er geen reden om dubbelfout te geven.</b> | In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal.<br><br>Commentaar in lijn gebracht met FIVB Casebook                                                                   |
| 18.2.2-com1<br><br>Na het laatste fluitsignaal van een set wisselen de teams direct van speelveld via de rechter zijkant van hun speelveld. Ze mogen hierbij niet onder het net door naar de andere speelhelte gaan, tenzij er onvoldoende ruimte is.  | 18.2.2-com1<br><br><b>Bij het wisselen van speelhelte in de beslissende set, wisselen de teams direct van speelhelte via de rechter zijkant van hun speelveld.</b> De teams mogen hierbij niet onder het net door naar de andere speelhelte gaan, tenzij er onvoldoende ruimte is.                                                                                                                                                           | In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal.<br><br>Het oude commentaar staat al beschreven in het wedstrijdprotocol in de HIA.                                     |
| (in kader) 19.3.2.7-com1<br><br>De libero vervangingen mogen plaatsvinden via de zijlijn van de voor- en achterzone en via de achterlijn, zolang die voor de scheidsrechters zichtbaar blijven.                                                        | (in kader) 19.3.2.7-com1<br><br>De libero vervangingen mogen plaatsvinden via de zijlijn van de <del>voor-en</del> achterzone en via de achterlijn, zolang die voor de scheidsrechters zichtbaar blijven.                                                                                                                                                                                                                                    | In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal. Wijziging visie in nationale competitie.<br><br>Wisselzone is bestemd voor spelerwissels, niet voor libero vervanging. |

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                      | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                          | Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (geen)                                                                                                                                    | (in kader) 24.3.2.8-com1<br><br>de bal die na de service,<br>en<br>na <b>de eerste</b> , de tweede en de derde aanraking<br>door het team<br>over of buiten de antenne gaat aan zijn kant van<br>het speelveld. | In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal.<br>Wijziging visie in nationale competitie.<br><br>De 2° scheidsrechter heeft óók de<br>verantwoordelijkheid om te fluiten, wanneer de<br>bal na de <u>eerste</u> aanraking door het team<br>over/buiten de antenne gaat aan zijn kant van het<br>speelveld.<br><br>Dit is in lijn met de regel in de nationale<br>competitie, waarbij een bal niet teruggehaald mag<br>worden, wanneer de bal het vlak van het net<br>geheel of gedeeltelijk in de zijruimte is gepasseerd. |
| 28.2.1.3<br><br>de bal die een antenne raakt, bij de service en de<br>derde aanraking buiten de passeerruimte over het<br>net gaat, enz.; | 28.2.1.3<br><br>de bal die een antenne raakt, <b>de geserveerde bal,</b><br><b>de bal die na de tweede</b> en derde aanraking buiten<br>de passeerruimte over het net gaat, enz.;                               | In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal.<br>Correctie spelregel.<br><br>De lijnrechter heeft ook de verantwoordelijkheid<br>om direct te vlaggen, wanneer de bal na de<br>tweede aanraking buiten de antenne gaat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

## 2. Overige correcties en verplaatsingen

~~Doorgestreept~~ is verwijderd

Rood is nieuw

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                                                                                                                | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                                                         | Toelichting                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pagina 9<br>voetnoot Hoofdstuk 1 – uitleg afkortingen<br><br>ED = Eredivisie, SD = Superdivisie, TD = Topdivisie,<br>N = Nationaal (TD en lager), R = Regio (3e divisie<br>en lager)                                                | Pagina <b>8</b><br>voetnoot Hoofdstuk 1 – uitleg afkortingen<br><br><b>I = Internationaal, ED = Eredivisie,</b><br><b>N = Nationaal (Eredivisie en lager)</b>                                                                                  | Correctie.<br>Zitvolleybal heeft geen Superdivisie, Topdivisie en<br>Regio               |
| (in kader) 7.3.4-com3<br>in rechterkolom verwijzing naar 1e en 2e div.<br><br>Bij DWF “Resultaat invoeren” in de eerste divisie<br>en lager, hoeft de opstelling niet genoteerd te<br>worden, alleen welke spelers gespeeld hebben. | (in kader) 7.3.4-com3<br>in rechterkolom verwijzing naar 1e, 2e <b>en 3e div.</b><br><br>Bij DWF “Resultaat invoeren” in de eerste divisie<br>en lager, hoeft de opstelling niet genoteerd te<br>worden, alleen welke spelers gespeeld hebben. | Correctie.<br>Verwijzing naar 3e divisie toegevoegd.                                     |
| 12.5.3-com5<br><br>Aan het zicht van de tegenstander onttrekken<br>(individueel of als groepsschermb) is ter<br>beoordeling aan de 1e scheidsrechter.                                                                               | <b>12.5.2-com1</b><br><br>Aan het zicht van de tegenstander onttrekken<br>(individueel of als groepsschermb) is ter<br>beoordeling <b>van</b> de 1e scheidsrechter.                                                                            | In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal.<br><br>Commentaar verplaatst onder 12.5.2. |

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Toelichting                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 12.6.2.3-com1<br><br>De scheidsrechter moet direct fluiten als de bal niet door de passeerruimte gaat (dus ook als de bal niet over het net gaat).<br>Hij mag niet wachten totdat de bal de grond raakt.                                                                                                                                                 | 12.6.2.1-com1<br><br>De scheidsrechter moet direct fluiten als de bal niet door de passeerruimte gaat (dus ook als de bal niet over het net gaat).<br>Hij mag niet wachten totdat de bal de grond raakt.                                                                                                                                                              | In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal.<br><br>Commentaar verplaatst onder de spelregel waar het direct bij hoort.   |
| 15.3.1-com4<br><br>Het gebruik van de tablet voor de aanvraag van een reglementaire spelonderbreking is verplicht in de Eredivisie. De zoemer die aan e-score is gekoppeld gaat automatisch bij de aanvraag van een time-out. De teller drukt handmatig op de zoemer bij een aanvraag voor een spelerwissel zodra de wisselspeler in de wisselzone komt. | <del>Het gebruik van de tablet voor de aanvraag van een reglementaire spelonderbreking is verplicht in de Eredivisie. De zoemer die aan e-score is gekoppeld gaat automatisch bij de aanvraag van een time-out. De teller drukt handmatig op de zoemer bij een aanvraag voor een spelerwissel zodra de wisselspeler in de wisselzone komt.</del><br><b>Verwijderd</b> | Commentaar verwijderd.<br><br>Zitvolleybal Eredivisie gebruikt geen e-score.                                               |
| (in kader) 15.5.1-com1<br>in rechterkolom verwijzing naar 1 <sup>e</sup> en 2 <sup>e</sup> div.<br><br>In DWF “Resultaat invoeren” worden de wissels niet genoteerd, er wordt alleen bijgehouden wie heeft gespeeld.                                                                                                                                     | (in kader) 15.5.1-com1<br>in rechterkolom verwijzing naar 1 <sup>e</sup> , 2 <sup>e</sup> <b>en 3<sup>e</sup> div.</b><br><br>In DWF “Resultaat invoeren” worden de wissels niet genoteerd, er wordt alleen bijgehouden wie heeft gespeeld.                                                                                                                           | Correctie.<br>Verwijzing naar 3e divisie toegevoegd.                                                                       |
| 15.10.3.3-com1<br><br>Spelregel 15.10.3.2 ziet toe op de in te wisselen speler.<br>Indien de uit te wisselen speler de oorzaak van het oponthoud is dan is dat spelophouden en gaat de spelerwissel wel door.                                                                                                                                            | 15.10.3.2-com1<br><br>Spelregel 15.10.3.2 ziet toe op de in te wisselen speler.<br>Indien de uit te wisselen speler de oorzaak van het oponthoud is dan is dat spelophouden en gaat de spelerwissel wel door.                                                                                                                                                         | In lijn gebracht met OSV van indoorvolleybal.<br><br>Commentaar is verplaatst naar de spelregel waar het direct bij hoort. |

| Oude tekst 2025-2026                                                                                                                      | Nieuwe tekst 2026-2027                                                                                                                                                        | Toelichting                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| (in kader) 22.1-com1<br><br>In de Superdivisie en lager zijn geen videoscheidsrechter en lijnrechters.                                    | (in kader) 22.1-com1<br><br>In de <b>Eredivisie en lager</b> is er geen videoscheidsrechter.<br>In de <b>1e divisie en lager</b> zijn er geen lijnrechters.                   | Correctie commentaar.<br>Zitvolleybal heeft geen Superdivisie.   |
| 27-com1<br><br>In de Topdivisie en lager is de assistent-teller niet verplicht.                                                           | 27-com1<br><br>In de <b>nationale competitie</b> is de assistent-teller niet verplicht.                                                                                       | Correctie commentaar.<br>Zitvolleybal heeft geen Topdivisie.     |
| (in kader) 28-com2<br><br>In de Superdivisie en lager zijn geen lijnrechters                                                              | (in kader) 28-com2<br><br>In de <b>1<sup>e</sup> divisie</b> en lager zijn geen lijnrechters                                                                                  | Correctie commentaar.<br>Zitvolleybal heeft geen Superdivisie.   |
| Verwijzingen naar SD (Superdivisie) in rechterkolom<br>"SD, N"<br><br>22.1-com1<br>23.3.3-com1<br>26.2<br>26.2.1.1<br>26.2.3.3<br>28-com2 | Verwijzingen naar SD (Superdivisie) in rechterkolom <b>zijn verwijderd</b><br>" <del>SD</del> , N"<br><br>22.1-com1<br>23.3.3-com1<br>26.2<br>26.2.1.1<br>26.2.3.3<br>28-com2 | Correctie verwijzingen.<br>Zitvolleybal heeft geen Superdivisie. |